

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. kesäkuuta 2017
(OR. en)

10454/17

COAFR 180
CFSP/PESC 554
MAMA 112
DEVGEN 145
MIGR 112
RELEX 551
ACP 67

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 19. kesäkuuta 2017

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 10135/17

Asia: Uutta vauhtia Afrikan ja EU:n kumppanuudelle
– Neuvoston päätelmät (19. kesäkuuta 2017)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3551. istunnossaan 19. kesäkuuta 2017 hyväksymät neuvoston päätelmät aiheesta "Uutta vauhtia Afrikan ja EU:n kumppanuudelle".

Neuvoston päätelmät aiheesta "Uutta vauhtia Afrikan ja EU:n kumppanuudelle"

1. Euroopalla ja Afrikalla on läheisinä naapureina yhteinen tulevaisuus, ja vuosi 2017 on niiden välisen kumppanuuden kannalta tärkeä vuosi. Kumpikin osapuoli voi hyötyä merkittävällä tavalla poliittisten ja taloudellisten siteiden vahvistamisesta. Neuvosto pitää hyvin myönteisinä keskusteluja, joita käytiin Afrikan unionin (AU) komission puheenjohtajan kanssa tämän vieraillessa äskettäin EU:n toimielimissä, ja odottaa läheistä yhteistyötä afrikkalaisten kumppanien kanssa, jotta Abidjanissa 29. ja 30. marraskuuta 2017 pidettävä viides huippukokous olisi tavoitteiltaan kunnianhimoinen ja tuloksekas.
2. EU on sitoutunut jatkamaan yhteistyötä tämän kumppanuuden jo tuottamien tulosten pohjalta. Se korostaa, miten tärkeää on ylläpitää yhdenvertaisia, kestäviä ja molempia osapuolia hyödyttäviä suhteita Afrikan kanssa yhteisen omistajuuden ja vastuun hengessä tukeutuen vuonna 2007 hyväksyttyyn yhteiseen Afrikka–EU-strategiaan ja pitäen ohjenuorana sittemmin laadittuja poliittisia toimintakehyksiä, etenkin YK:n Agenda 2030 -ohjelmaa, vuoden 2015 Pariisin ilmastositomusta ja Afrikan unionin Agenda 2063 -ohjelmaa sekä EU:n globaalistrategiaa ja uutta kehityspolitiikkaa koskevaa eurooppalaista konsensusta.
3. EU ja sen jäsenvaltiot ovat Afrikan tärkeimpiä kumppaneita, kun kyseessä ovat ulkomaiset investoinnit, kauppa, rahälähetysten alkuperäpaikka, kehitys- ja humanitaarinen apu sekä turvallisuus ja puolustus. EU aikoo pysyä Afrikan tärkeimpänä kumppanina muun muassa noilla aloilla. Cotonoun sopimuksen seuraaja on tärkeä väline suhteiden ylläpidossa vuoden 2020 jälkeen, ja tuleva huippukokous voisi olla hyvä tilaisuus pohtia Euroopan ja Afrikan suhteita tässä asiayhteydessä.

4. Yhteisestä tiedonannosta "Uutta vauhtia Afrikan ja EU:n kumppanuudelle", on ollut huomattavaa apua huippukokouksen valmistelujen käynnistämisessä. Ehdotuksen mukaan huippukokouksen ohjelma voisi rakentua seuraavien teemojen ympärille:
selviytymiskykyisempien valtioiden ja yhteiskuntien rakentaminen sekä uusien ja parempien työpaikkojen luominen erityisesti nuorille. EU ja sen jäsenvaltiot sitoutuvat toteuttamaan konkreettisia toimia maanosien välisellä sekä alueellisella että kansallisella tasolla, jotta huippukokouksessa voitaisiin hyväksyä yhteinen toimintaohjelma.
5. Kunnianhimoisen toimintaohjelman aikaansaaminen edellyttää aitoa strategista ja tasavertaista poliittista suhdetta Afrikkaan. EU:lla on kolme toisiinsa liittyvää poliittista tavoitetta:
- keskinäisen sitoutumisen vahvistaminen säännöllisen poliittisen vuorovaikutuksen kautta ja lisäämällä ihmisten välisiä yhteyksiä, myös globaalihallintaa koskevissa asioissa, ja yhteistyön lisääminen kansainvälisissä yhteyksissä yhteisten kantojen, arvojen ja jaettujen etujen pohjalta;
 - turvallisuus maalla ja merellä ja laittoman asekaupan, laittoman kaupan ja salakuljetuksen, terrorismin ja merirosvouksen kaltaisten rajatylittävien uhkien torjunta molempien maanosien turvallisuuteen tehtävänä investointina;
 - kestävä, osallistava ja ympäristöystävällinen talouskehitys Afrikassa, jotta voidaan luoda maanosan tarvitsemia uusia ja parempia työpaikkoja ja hyödyntää sekä Afrikalle että Euroopalle sen myötä tarjoutuvat mahdollisuudet.

6. Huippukokouksen pääaihe "investoiminen nuorisoon" tarjoaa Afrikalle ja EU:lle mahdollisuuden yhdessä lujittaa kumppanuuttaan ja käsitellä väestökehitystä, jotta niin eurooppalaisten kuin afrikkalaistenkin tulevien sukupolvien pyrkimykset ja toiveet voidaan ottaa paremmin huomioon. Tässä työssä on kautta linjan olennaista olla tiiviissä yhteydessä ja keskittyä nuorisoon niin huippukokouksen valmisteluvaiheen kuin myös huippukokouksen aikana. EU edistää näiden nuorten taloudellista ja poliittista osallisuutta.
7. EU korostaa alueellisen ja aluetta pienemmän tason yhteistyön merkitystä. Tämä yhteistyö antaa aineksia yleisafrikkalaisille integraatiopyrkimyksille sekä turvallisuuteen ja rajatylittävien uhkien torjuntaan liittyvien poliittisten tavoitteiden että taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen suhteen. Lisäksi neuvosto korostaa paikallisviranomaisten ja kansalaisjärjestöjen tärkeää roolia yhteisten tavoitteiden toteuttamisessa.
8. Rauha ja turvallisuus ovat vastaisuudessakin EU:n afrikkalaisten kumppanien, muun muassa AU:n ja alueellisten talousyhteisöjen kanssa tekemän yhteistyön ytimessä. EU odottaa voivansa lujittaa ja uudistaa tätä kumppanuutta tulevassa huippukokouksessa muun muassa YK:n, AU:n ja EU:n välistä yhteistyötä tiivistämällä. Jotta voimme täydentää ja edistää Afrikan omia pyrkimyksiä, tuemme Afrikan valtioiden ja organisaatioiden valmiuksien lisäämistä erityisesti Afrikan rauhan ja turvallisuuden rakenteiden avulla (APSA) ja mukauttamalla EU:n välineitä siten, että ne ovat joustavampia, reaktiivisempia ja sopivat paremmin näiden pyrkimysten tukemiseen (esimerkiksi turvallisuutta ja kehitystä tukevien valmiuksien kehittäminen). EU on jo pitkään antanut jatkuvasti taloudellista tukea Afrikan rauhanrahaston kautta, ja nyt se odottaa myönteisellä mielellä toimia, jotka tähtäävät afrikkalaisen rahoituksen lisäämiseen rauhan ja turvallisuuden edistämiseksi.

9. On muistettava, että turvallisuus, hyvä hallinto, elintarvike- ja ravitsemusturva, ilmasto ja kestävä kehitys liittyvät läheisesti toisiinsa. EU vahvistaa sitoutuvansa jatkamaan ja lisäämään tukeaan demokratiakehitykselle sekä ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen edistämiseksi. Naisilla on keskeinen rooli pyrittäessä rauhaan ja turvallisuuteen. EU korostaa aikovansa edistää vastuullista, avointa ja reaktiivista hallintoa painottamalla erityisesti afrikkalaisen hallintorakennemallin täyttä toteutusta ja sen läheistä yhteyttä APSAan sekä lujittamalla luottamusta demokraattisiin prosesseihin tehostetun vaalitukiyhteistyön ja sähköisen hallinnon välineiden keinoin.
10. Euroopan ja Afrikan kumppanuutta on lujitettava Pariisin sopimuksen täytäntöönpanemiseksi ja sen ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista sekä luonnonvarojen hallinnan parantamista koskevien tavoitteiden toteuttamiseksi. Tällä kumppanuudella on keskeinen rooli, kun halutaan parantaa kykyä selviytyä ympäristön pilaantumisesta ja humanitaarisista kriiseistä, jotka käyvät kaikilla tasoilla yhä vakavammiksi ilmastonmuutoksen vuoksi. Tämän työn tulisi perustua EU:n ja AU:n vahvistettuun sitoumukseen jatkaa työtä ilmastonmuutoksesta ihmisten ja eläinten terveydelle sekä luonnon ekosysteemeille aiheutuvien haitallisten vaikutusten ja muiden sellaisten sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten torjumiseksi, jotka vaarantavat maailmanlaajuisen kehityksen edistymisen.

11. Neuvosto painottaa, että selviytymiskykyiset yhteiskunnat ovat osallistavia yhteiskuntia, joissa naiset ja miehet ovat keskenään tasa-arvoisia ja joissa haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt eivät jää ulkopuolisiksi. Nämä perusperiaatteet ovat tällaisten yhteiskuntien vakauden ja kehityksen turvana, mihin kuuluu myös yhdenvertainen osallistuminen päätöksentekoprosesseihin. EU korostaa, että sukupuoleen perustuvan väkivallan poistamiseksi tarvitaan lisätoimia. Se korostaa myös, että on tärkeää lujittaa yksilöiden ja yhteisöjen kykyä vastustaa väkivaltaisten ääriliikkeiden ja radikalisoitumisen houkutusta muun muassa edistämällä uskonnollista suvaitsevaisuutta ja uskontojen välistä vuoropuhelua.
12. Neuvosto on edelleen sitoutunut kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseen, suojeluun ja toteuttamiseen sekä Pekingin toimintaohjelman ja kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin ICPD:n toimintaohjelman ja niihin liittyvien tarkistuskonferenssien tulosten täydelliseen ja tehokkaaseen täytäntöönpanoon ja on myös sitoutunut seksuaali- ja lisääntymisterveyteen ja -oikeuksiin tässä yhteydessä. Edellä esitetty huomioon ottaen neuvosto vahvistaa EU:n olevan sitoutunut edistämään ja suojelemaan jokaisen yksilön oikeutta hallita täysin omaan seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteensä liittyviä kysymyksiä ja päättää niistä vapaasti ja vastuullisesti ilman syrjintää, pakottamista tai väkivaltaa, sekä kyseisen oikeuden toteutumiseen. Lisäksi neuvosto korostaa, että kaikilla pitäisi olla mahdollisuus saada kohtuulliseen hintaan laadukasta ja monipuolista seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvää tietoa, koulutusta, kattava seksuaalikasvatus mukaan lukien, ja terveydenhoitopalveluita.

13. Palauttaen mieleen Eurooppa-neuvoston päätelmät ja erityisesti lokakuussa 2016 annetut päätelmät neuvosto tähdentää, että yhteistyö muuttoliikkeen ja liikkuvuuden hallinnassa on yhteisen edun mukaista ottaen huomioon sen taloudelliset, turvallisuuteen liittyvät ja sosiaaliset vaikutukset maanosiemme välillä ja niiden sisällä. Se toistaa sitoutuneensa nykyisiin toimintapoliittisiin kehyksiin, jotka ohjaavat EU:n ja Afrikan yhteistyötä tässä suhteessa, EU:n ja kansallista toimivaltaa samalla kunnioittaen, ja haluaa muistuttaa myös afrikkalaisten ja eurooppalaisten maastamuuttajayhteisöjen potentiaalista. Ottaen huomioon, että EU käy afrikkalaisten kumppanien kanssa jatkuvaa vuoropuhelua ja tekee niiden kanssa jatkuvasti yhteistyötä kumppanuuden hengessä muuttoliike- ja liikkuvuuskysymyksissä, muun muassa yhteisen Vallettan toimintasuunnitelman pohjalta, neuvosto tukee täysin kumppanuuskehysten mukaista kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa pyritään maksimoimaan synergia ja hyödyntämään täysipainoisesti ja kattavasti kaikkia kyseeseen tulevia EU:n politiikkoja, välineitä ja keinoja, kehitys ja kauppa mukaan luettuina. Neuvosto korostaa, että tarvitaan kaikkien osapuolten jatkuvaa ja yhä voimakkaampaa poliittista sitoutumista, jotta voitaisiin hallita muuttovirtoja kaikilta osin, vastata niihin liittyviin rajat ylittäviin haasteisiin, jatkaa laillista muuttoliikettä ja liikkuvuutta koskevaa kansallista työtä, pelastaa ihmishenkiä, huolehtia suojelusta, puuttua perimmäisiin syihin, estää laitonta maahanmuuttoa ja vähentää sen houkuttavuutta, lisätä yhteistyötä palautusten, takaisinoton ja laittomien maahanmuuttajien kestävän uudelleenkotouttamisen alalla sekä puuttua väestön pakkosiirtojen aiheuttamaan haavoittuvuuteen. Neuvosto peräänkuuluttaa maailmanlaajuisia ratkaisuja pakolaisista ja muuttajista annetun New Yorkin julkilausuman mukaisesti ja korostaa myös, että EU:n ja Afrikan on tärkeää tehdä läheistä yhteistyötä ja sitoutua yhdessä toimiin, joilla muuttoliikettä koskeva Global Compact -aloite ja pakolaisia koskeva Global Compact -aloite saataisiin valmiiksi vuoteen 2018 mennessä.
14. EU on Afrikan pitkäaikainen kumppani koulutuksen alalla, ja tässä roolissaan se korostaa, että on tärkeää lisätä panostusta osallistavaan ja laadukkaaseen yleissivistävään ja ammatilliseen koulutukseen kaikilla tasoilla. Erityisesti on varmistettava, että tytöillä ja naisilla on työmarkkinoiden vaatimuksia vastaavat taidot. Lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen. Näitä panostuksia on tehtävä koko koulutuszyklin ajan ala-asteelta ammatillisen ja kolmannen asteen koulutukseen saakka, ja niiden ohessa on tarjottava olennaisia palveluita, erityisesti ravitsemusta, jotta nuorten laajan väestöryhmän potentiaali voidaan maksimoida.

15. Neuvosto pitää myönteisinä alustavia ehdotuksia toimiksi, jotka keskittyvät teeman "uusien ja parempien työpaikkojen luominen erityisesti nuorille" ympärille, ja korostaa, että toimet edellyttävät työskentelyä kaikkien hallintotasojen ja yksityisen sektorin kanssa yrittäjyyden, investointien ja talouden monipuolistamisen edistämiseksi. EU tukee vahvasti investointeja Afrikan maatalouteen ja maatalousyrityksiin sekä niiden modernisointia, pienet elintarviketuottajat ja etenkin nais- ja perheviljelijät mukaan lukien. Se tukee myös sinistä taloutta, kalastus mukaan lukien, sekä teknologian kehittämistä etenkin tietotekniikka-alalla. Kaikilla näillä aloilla on keskeinen merkitys työpaikkojen luomisessa, ja ne edistävät Afrikan nousua, joka on Afrikan maiden tavoitteena. Tehostettu työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja vakaat työmarkkinasuhteet, joilla varmistetaan ihmisarvoinen työ ja laadukkaat työpaikat, edistävät merkittävästi yhdenvertaisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja osallistavaa kestävä kasvua. EU edistää edelleen talousalueella hyvää julkisen talouden pitoa ja muuta hyvää hallintoa, johon kuuluu myös kotimaisten resurssien ja luonnonvarojen hyödyntäminen.
16. Neuvosto kannustaa ja tukee Afrikan paikallisen liiketoimintaympäristön parannuksia myös investointeja suosivien ja avoimien sääntelykehysten kautta ja aikoo lisätä toimia vastuullisten ja kestävien Afrikkaan suuntautuvien investointien edistämiseksi erityisesti ehdotetun Euroopan ulkoisen investointiohjelman kautta. Se aikoo myös edistää Euroopan ja Afrikan kauppaa- ja liiketoimintasuhteita, esimerkiksi talouskumppanuussopimusten mahdollisuuksia hyödyntämällä, ja tukea Afrikan pyrkimyksiä luoda aidot Afrikan sisäiset markkinat maanosan laajuisen vapaakauppa-alueen avulla.

17. Afrikka ja Eurooppa ovat molemmat korostaneet, miten tärkeää kestävän energian saanti on kestävän ja osallistavan talouskasvun ja kehityksen kannalta. Neuvosto tukee myös toimia, joilla edistetään julkisia ja yksityisiä investointeja uusiutuvaan energiaan muun muassa tukemalla Afrikan uusiutuvia energialähteitä koskevaa aloitetta (AREI) ja joilla syvennetään strategisia liittoutumia ja yhteistyötä tällä alalla.
18. EU pitää myönteisenä, että Afrikkaan on vuonna 2017 kiinnitetty erityistä huomiota, etenkin G7-ryhmän Afrikkaa käsitelleen istunnon ja G20-maiden Afrikan kumppanuusaloitteen yhteydessä Italian ja Saksan puheenjohtajakausilla. EU ja sen jäsenvaltiot aikovat tehdä tiivistä yhteistyötä AU:n ja sen jäsenvaltioiden kanssa hioakseen vielä konkreettisia aloitteita huippukokousta varten kaikilla näillä molempia maanosia koskevilla aloilla. Tässä työssä pyritään löytämään synergioita kahden- ja monenvälisten aloitteiden kanssa.